

Súd: Okresný súd Košice okolie
Spisová značka: 8C/167/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7512204130
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 10. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dagmar Mlejová
ECLI: ECLI:SK:OSKE3:2013:7512204130.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice -okolie sudkyňou JUDr. Dagmar Mlejovou v právnej veci žalobcu: BL Telecom debt, s.r.o. so sídlom Šoltésovej 14, Bratislava, 811 08 Bratislava, IČO: 45 535 108, zastúpeného Advokátskou kanceláriou SOUKENÍK - ŠTRPKA, s.r.o. so sídlom Šoltésovej 14, 811 08 Bratislava, IČO: 36 862 711, proti žalovanému: M. K., I.. XX.XX.XXXX, Z. G. I. Z. Č.. XXX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaného: OZ Právna pomoc spotrebiteľom, so sídlom Sofijská 13, Košice, zast. JUDr. Ladislav Mikluš, advokát so sídlom Stará Baštova 2, Košice v konaní o zaplatenie 331,94 eura s príslušenstvom takto

rozhodol:

Žalobu o zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 331,94 Eur voči žalovanému zamietá.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Žalobca sa žalobou podanou na tunajší súd dňa 01.03.2012 domáhal, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť mu sumu 331,94 eura s príslušenstvom na tom základe, že spoločnosť Slovak Telekom a.s. Bratislava zmluvou zo dňa 16.12.2011 postúpili naňho pohľadávku voči žalovanému vedenú pod číslom 1.91343081 v žalovanej výške. Žalovaný uzavrel s predchodcom žalobcu, ako poskytovateľom zmluvu o pripojení dňa 15.09.2008. Predmetom zmluvy bolo poskytovanie elektronickej komunikačnej služby právnym predchodcom žalobcu. Žalovaný sa zaviazal riadne odoberať službu a platiť riadne a včas dohodnuté poplatky. V prípade nedodržania zmluvných povinností bolo povinnosťou žalovaného uhradiť dohodnutú zmluvnú pokutu, ktorej výška bola dohodnutá v zmluve/dodatku o pripojení. Účelom dojednania o zmluvnej pokute bolo naplnenie funkcie zmluvnej pokuty ako paušalizovanej náhrady škody na strane právneho predchodcu žalobcu, ktorá mu vznikne v dôsledku nesplnenia záväzku žalovaného zotrvať počas vymedzenej doby viazanosti v zmluvnom vzťahu s právnym predchodcom žalobcu. Podľa vyjadrenia žalobcu je žalovaný v uvedenom prípade sankcionovaný za to, že nedodržel konkrétne určené povinnosti, ktoré mu vyplývali zo zmluvy o pripojení, resp. Dodatku k zmluve o pripojení a Všeobecných podmienok, v dôsledku čoho musela byť jeho SIM karta/koncové zariadenie vypojené z prevádzky. V prípade, ak by žalovaný svoju povinnosť riadne a včas uhrádzať cenu za poskytnuté služby, tak by prostredníctvom týchto platieb po dobu viazanosti postupne splnil svoj záväzok, ktorému zodpovedal protizáväzok právneho predchodcu žalobcu zabezpečiť žalovanej mobilný telefón prípadne program služieb podľa vlastného výberu. Žalovaný si nesplnil svoju povinnosť, nezaplatil riadne a včas zmluvnú pokutu, ktorá mu bola vyfakturovaná faktúrou v sume 331,94 eura, ktorá sa stala splatnou dňa 11.04.2009. Žalobca bez odôvodnenia žiadal sumu 331,94 eura. Nezaplatením faktúry v lehote splatnosti riadne a včas sa žalovaný dostal do omeškania, preto si uplatnil žalobca aj úrok z omeškania až do jej zaplatenia.

Písomným podaním doručeným tunajšiemu súdu dňa 04.07.2012 oznámilo OZ právna pomoc spotrebiteľom so sídlom Sofijská 13, Košice, IČO: 42247268 vstup do konania na strane žalovaného.

V písomnom podaní doručenom tunajšiemu súdu dňa 03.09.2012 OZ právna pomoc spotrebiteľom uviedlo, že zo znenia žaloby nie je zrejmé, či sa žalobca uplatňuje právo na zaplatenie zmluvnej pokuty alebo právo na náhradu škody, v prípade, ak si žalobca uplatňuje právo na náhradu škody, jeho právo je premlčané. Zároveň uviedol, že žalobca nepreukázal, že došlo k písomnej dohode o zmluvnej pokute v sume 331,94 eura.

Súd vyzval účastníkov konania, aby sa k vstupu vedľajšieho účastníka na strane žalovaného vyjadrili, vyslovili s ním súhlas, prípadne nesúhlas.

Žalovaný sa k návrhu na začatie konania nevyjadril.

Žalovaný sa pojednávania dňa 21.10.2013 nezúčastnil, svoju neúčast' z dôležitého dôvodu neospravedlnil, o odročenie pojednávania nepožiadala. Žalobca ani jeho právny zástupca sa pojednávania nezúčastnili, svoju neúčast' ospravedlnil, a preto súd konal a rozhodol v ich neprítomnosti [§ 101 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v platnom znení (ďalej len „O.s.p.“)].

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so zmluvou o pripojení, faktúrou a ostatnými listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v súdnom spise a zistil tento skutkový stav:

Žalovaný a spoločnosť Slovak Telekom a.s. so sídlom Karadžičova 10, 825 13 Bratislava, IČO: 35763469 uzavrel zmluvu o pripojení dňa 15.09.2008, z ktorej vyplýva, že zmluva bola uzavretá medzi predchodcom žalobcu T - mobile Slovensko a.s. Bratislava a žalovaným, v rámci ktorej bol dohodnutý program služieb Relax 60 za zľavnený mesačný paušálny poplatok 299,- Sk bez DPH a to po dobu 24 mesiacov od účinnosti zmluvy, spolu s mobilným telefónom SONY ERICSSON K 530i za kúpnu cenu 1,- Sk, a so zmluvnou pokutou v sume pôvodne 10 000,- Sk.

Podľa § 43 ods. 1,2,3 a 5 Zákona č. 610/2003 Z.z. Zmluvou o pripojení sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebný prístup k verejnej telefónnej sieti alebo k inej verejnej sieti a sprístupniť súvisiace služby. Súčasťou zmluvy sú všeobecné podmienky a tarifa. Podstatnými časťami zmluvy o pripojení sú dohodnutý druh verejnej služby, miesto jej poskytovania a cena za službu. Ak nie je v zmluve o pripojení určený čas poskytovania, platí, že sa služba bude poskytovať na neurčitý čas. Cenu za službu možno dojednať aj odkazom na tarifu.

Zmluva o pripojení zaniká

- a) uplynutím času, na ktorý bola uzavretá,
- b) dohodou účastníkov zmluvy,
- c) odstúpením od zmluvy,
- d) výpoveďou,
- e) ak tak ustanovuje osobitný predpis.

Podnik môže odstúpiť od zmluvy o pripojení, ak účastník

- a) opakovane neoprávnene zasahuje do zariadenia verejnej siete alebo takýto zásah umožní tretej osobe, hoci aj z neobstaranosti,

- b) nezaplatil cenu za poskytnutú službu ani do 45 dní po dni splatnosti,
- c) pripojí na verejnú sieť zariadenie, ktoré nespĺňa požiadavky osobitných predpisov, alebo používa také zariadenie v rozpore so schválenými podmienkami a ani na výzvu podniku zariadenie neodpojí,
- d) opakovane používa verejnú službu spôsobom, ktorý znemožňuje podniku kontrolu jej používania,
- e) opakovane porušuje podmienky zmluvy o pripojení.

Podľa § 42 ods. 1, Zákona č. 610/2003 Z.z. podnik má právo

a) na zaplatenie ceny za poskytnutú verejnú službu podľa tarify, ak jej vyúčtovanie doručil účastníkovi najneskôr do troch mesiacov od posledného dňa zúčtovacieho obdobia; to neplatí pri vyúčtovaní predplatených služieb,

b) na náhradu škody spôsobenej na verejnej sieti a na verejnom telekomunikačnom zariadení,

c) odmietnuť uzavretie zmluvy o pripojení, ak

1. jej poskytovanie na požadovanom mieste alebo v požadovanom rozsahu je technicky neuskutočniteľné okrem poskytovania univerzálnej služby podľa § 50 ods. 2 písm. a),

2. záujemca o ňu nedáva záruku, že bude dodržiavať zmluvu najmä preto, že je dlžníkom podniku alebo iného podniku, alebo niektorý z týchto podnikov už predtým odstúpil od zmluvy s ním alebo vypovedal s ním zmluvu,

3. záujemca nesúhlasí so všeobecnými podmienkami.

d) dočasne prerušiť alebo obmedziť poskytovanie verejnej služby z dôvodu

1. jej zneužívania, a to až do odstránenia jej zneužívania alebo vykonania technických opatrení zamedzujúcich jej zneužívanie,

2. nezaplatenia splatnej ceny za verejnú službu v lehote upravenej vo všeobecných podmienkach, a to až do jej zaplatenia alebo do zániku zmluvy o pripojení; dočasne prerušiť poskytovanie verejnej telefónnej služby na pevnom mieste pripojenia k sieti možno iba po predchádzajúcom náležitom upozornení a uplynutí dodatočnej lehoty určenej na zaplatenie, upravenej vo všeobecných podmienkach,

3. porušenia zmluvných podmienok zo strany účastníka iných ako v druhom bode.

Podľa § 42 ods. 4 Zákona č. 610/2003 Z.z. účastník je povinný

a) používať verejnú službu v súlade s týmto zákonom, so zmluvou o pripojení a so všeobecnými podmienkami,

b) platiť cenu za poskytnutú verejnú službu podľa zmluvy o pripojení a podľa tarify, a ak to povaha služby umožňuje, až na základe predloženia dokladu o vyúčtovaní,

c) používať iba telekomunikačné zariadenia spĺňajúce požiadavky osobitných predpisov.

Faktúrou zo dňa 22.03.2009, ktorá sa stala splatnou dňa 11.04.2009 si žalobca vyfakturoval sumu 331,94 eura z titulu zmluvnej pokuty za porušenie zmluvných povinností.

Podľa § 544 ods. 1,2,3, Zákona 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob

jej určenia. Ustanovenia o zmluvnej pokute sa použijú aj na pokutu určenú pre porušenie zmluvnej povinnosti právnym predpisom (penále).

Podľa § 545a Občianskeho zákonníka neprimerane vysokú zmluvnú pokutu môže súd znížiť s prihliadnutím na hodnotu a význam zabezpečovanej povinnosti. Ak veriteľ nie je oprávnený požadovať náhradu škody spôsobenej porušením povinnosti, na ktorú sa zmluvná pokuta vzťahuje, súd prihliadne aj na výšku škody, ktorá porušením povinnosti vznikla, a na to, o koľko zmluvná pokuta presahuje rozsah vzniknutej škody.

Rozsudkom Okresného súdu Bardejov č.k.: 4C 174/2011-21 zo dňa 30.11.2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove z 23.5.2012 č.k. 3Co 26/2012 bola zmluvná pokuta rovnakého významu vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Obdobne aj vo veci Okresného súdu Bardejov zo dňa 6.12.2011 č.k. 4C 162/2011 -28 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 15.3.2012 č.k. 16Co 32/2012 -46.

Podľa § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka Ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Ustanovenie § 53a OZ je dôsledkom transpozície Smernice rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len smernica), ktorá v článku 7 odsek 1 ukladá členským štátom zabrániť súvislému používaniu nepriateľných zmluvných podmienok:

„členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a subjektov hospodárskej súťaže existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok zmluvne uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov, alebo dodávateľov“.

S ohľadom na relevantnú judikatúru súdneho dvora Európskej únie by nemali byť žiadne pochybnosti o povinnosti súdu zbaviť spotrebiteľa neprijateľnej zmluvnej podmienky a jej poškodzujúcich účinkov:

„ členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom v zmluvách uzatvorených zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva neboli záväzné pre spotrebiteľa , aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany ak je jej ďalšie existencia možná bez nekalých podmienok“ (článok 6 smernice).

Ustanovenie článku 6 ods. 1 sa má považovať za kogentné ustanovenie a ochrana pred neprijateľnými podmienkami sa má poskytovať v režime pravidiel verejného poriadku (uznesenie súdneho dvora C-76/10 Pohotovosť/Korčokská, bod 50), teda pravidiel na ktorých rešpektovaní musí štát bezvýhradne trvať a ktorých rešpektovanie je povinný vždy a za každých okolností vyžadovať.

Ustanovenie § 53a ods. 1 OZ zakazuje dodávateľovi používať zmluvnú podmienku, ktorá bola právoplatne súdom vyhlásená za neprijateľnú. Takáto zmluvná podmienka je neplatná (§ 53 ods. 5 OZ; absolútna neplatnosť). Jej ďalším používaním dodávateľ vytvára protiprávny stav, naviac zákonom explicitne zakázaný a priznanie plnenia z takejto zmluvnej podmienky je v priamom rozpore so zákonom. Ak by súd priznal plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, išlo by o tolerovanie pokračujúceho protiprávneho stavu zo strany súdu a popieranie vysokého záujmu EU a práva EU na ochrane práv spotrebiteľa. Zákaz používania vychádzajúci z právoplatného rozsudku súdu sa týka celého textu predmetnej zmluvnej pokuty a zmluvnej podmienky ako celku a môže ísť len o čiastočnú neplatnosť zmluvnej pokuty. Súd ako orgán členského štátu EU je pri poskytovaní ochrany pred neprijateľnými

zmluvnými podmienkami povinný ex officio skúmať, či voči spotrebiteľovi nie je uplatňované plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky a to aj z takej, ktorú súd už skôr judikoval (§ 53a OZ). Plnenie z takejto podmienky navyše vždy zakladá bezdôvodné obohatenie (§ 451 ods. 1 OZ; „z neplatného právneho úkonu“). Navyše zmluvnú pokutu uplatňovanú z absolútne neplatného dojednania nemožno zmoderovať, pretože tomu bráni jej neplatnosť. Zníženie zmluvnej pokuty podľa všeobecného ustanovenia § 545a OZ sa môže týkať iba platne uzavretej zmluvnej pokuty.

Zákaz ďalšieho používania neprijateľnej podmienky v demokratickej spoločnosti by mal byť samozrejmy a rešpektovaný subjektmi práva (ipso facto, ak existuje zákonná povinnosť zdržať sa protiprávneho konania) v podobe používania neprijateľnej zmluvnej podmienky je oprávnené očakávať, že dodávateľ bude právnou povinnosťou rešpektovať a od spotrebiteľov nebude požadovať plnenie v rozpore s dobrými mravmi majúce svoj základ v neprijateľnej zmluvnej podmienke. Takého - prirodzene anticipované konanie - je nielen prejavom rešpektu k právu, k hodnotám právneho poriadku a zásadám súkromného práva, ale osobitne prejavom konania v súlade s dobrými mravmi (§ 4 ods. 8 Zákona č. 250/2007 Z.z.) a v súlade s povinnosťou odbornej starostlivosti § 2 písm. u/ Zákona č. 250/2007 Z.z.

Ochrana spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách vychádza z predpokladu, že spotrebiteľ je z hľadiska informovanosti a z hľadiska vyjednávacej pozície v slabšom postavení a má spravidla na výber buď zmluvu vopred naformulovanú dodávateľom akceptovať so všetkými formulárovými klauzulami, alebo ju odmietnuť. Možnosť zmeny štandardných podmienok zo strany spotrebiteľa je len iluzórna a je zrejmé, že ide o rovnosť len formálnu, aby sa dosiahla faktická rovnosť, je to možné dosiahnuť len vonkajším zásahom.

Z vyššie uvedených dôvodov súd zamietol žalobu na zaplatenie zmluvnej pokuty z dôvodu, že sa jednalo o neprijateľnú zmluvnú podmienku uplatňovanú v rozpore s ustanoveniami § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p. účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Žalovaný bol v celom rozsahu úspešný, preto mal právo voči žalobcovi, aby mu nahradil trovy konania, avšak v konaní si náhradu trov konania neuplatnil, preto súd vyslovil, že účastníci právo na náhradu trov konania nemajú.

Súd náhradu trov konania nepriznal ani vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaného a to z dôvodu, že nezistil vznik účelnosti trov právneho zastúpenia. Vedľajší účastník je združením založeným na ochranu spotrebiteľa a teda sa prioritne predpokladá pomoc zo strany združenia založeného za týmto účelom, nie zo strany zvoleného zástupcu združenia. Je zrejmé, z údajov registrácie Ministerstva vnútra SR, že samotné združenie disponuje členmi, ktorí evidentne majú právnické vzdelanie. Účelom združenia podľa jeho stanov je kolektívna ochrana spotrebiteľov, podávanie žalôb v súlade so zákonom o ochrane spotrebiteľa, zastupovanie spotrebiteľov v občianskom súdnom konaní a vstup do spotrebiteľských sporov v pozícii vedľajšieho účastníka. Združenia na ochranu spotrebiteľa majú možnosť využívať aj podporu ministerstva. Z uvedeného dôvodu má súd za to, že ak sa združenie rozhodne využiť pre zastupovanie v konaniach pomoc advokáta, musí jeho trovy znášať samo z vlastných prostriedkov. Odôvodnené právne zastupovanie môže byť len v mimoriadne obtiažnych právnych veciach. V opačnom prípade sa vytvára dojem účelovosti konania združenia, ktorého činnosť by spočívala len vo vstupe do konania spolu so splnomocnením advokáta za cieľom dosiahnutia odmeny. Tým združenie namiesto toho, aby zastupovalo spotrebiteľa, vstupuje do konania už zastúpené právnym zástupcom. Taktiež nie je obvyklé, aby vedľajší účastník ihneď po oznámení vstupe do konania, o ktorého priebehu nemá žiadnu vedomosť splnomocnil advokáta na jeho zastupovanie a následne žiadal rovnopis návrhu, pričom náhradu trov konania si uplatňuje už pri oznámení vstupe do konania. V tomto prípade súd nezistil účelnosť vynaložených trov právneho zastúpenia, pretože nejde o zložitý spor, vyjadrenia právneho zástupcu vedľajšieho účastníka sú zhodné s vyjadreniami v iných konaniach, pričom takéto úkony má prioritne vykonávať vedľajší účastník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Košice - okolie.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,

b/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c/ súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d/ súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e/ doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§205a O.s.p.),

f/ rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.